

TOPONÍMIA DELS POBLES VALENCIANS

GUARDAMAR DE LA SAFOR

LA SAFOR

ACADEMIA
VALENCIANA
DELLA
LINGUA

AJUNTAMENT DE
GUARDAMAR DE LA SAFOR

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA
SECCIÓ D'ONOMÀSTICA

COORDINACIÓ I GESTIÓ
Unitat de Recursos Tecnicolingüístics

RECULL
Josep-Ramon Millet i Pons

TEXT
Jesús E. Alonso López

DISSENY
Vicent Almar

MAQUETACIÓ I GRAFISME
Guillermo Tomás Lull

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Col·lecció: Onomàstica i Toponímia
Sèrie: Toponímia dels Pobles Valencians
Guardamar, 121

Editat per: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Av. de la Constitució, 284
46019 València
Tel.: 96 387 40 23
Adreça electrònica: avl@gva.es

Amb la col·laboració de l'Ajuntament de Guardamar i del CEIC Alfons el Vell

ISBN: 978-84-482-4819-2
Depòsit legal:
Impressió: Graphic 3

www.avl.gva.es

GUARDAMAR DE LA SAFOR

Té un terme municipal d'1,10 km² d'extensió, amb 481 m de platja. Limita amb Gandia pel nord i l'oest; amb Bellreguard i Miramar, pel sud; amb Daimús, pel nord, i amb el mar Mediterrani, per l'est. El terme està travessat per la carretera de Natzaret a Oliva i pel camí que l'unix amb Daimús i Miramar, que va paral·lel a la falla costanera. Esta falla dividix el terme en una part marjalenca i una altra més elevada, d'agricultura tradicional de regadiu, que fa servir l'aigua de la séquia Comuna de Gandia, provinent del riu d'Alcoi. Guardamar ha començat l'explotació turística de la platja tardanament, ja en este segle.

La població encara s'endevina com un antic recinte tancat, organitzat a l'entorn de la casa senyorial dels Tamarit (l'anomenada casa *Gran*). Al seu costat hi havia un trapig o molí de sucre, que sembla unit a la mateixa existència del lloc, instal·lat sobre la falla geològica o escarpa prelitoral. En conjunt, el poble apareix estructurat en quatre illes de cases i tres carrers primitius, als quals s'afegiren posteriorment el carrer del Molí i el carrer Nou. Actualment es troba en plena expansió urbanística.

Algunes troballes de ceràmica i monedes semblen indicar l'existència d'una antiga vil·la romana. Va ser alqueria islàmica fins a l'expulsió dels moriscs el 1609, després de la qual no arribà a quedar totalment deshabitada.

Ha rebut diferents noms, presos dels seus senyors: *Rafal de Verdaguer*, *Alqueria de don Enric*, en el segle XVII, i, sobretot, *Alqueria dels Tamarit*. Més modernament s'ha conegut com a *l'Alquerieta de Guardamar*, fins que va adoptar oficialment el nom de *Guardamar de la Safor*, l'any 2001. L'últim senyor feudal, en el segle XIX, va ser el marquès de Mira-sol, que va emparentar amb la poderosa família dels Trénor, la qual va esdevindre molt influent i va fer construir diverses cases de camp per als seus arrendataris.

Per a parlar de la població, hem de partir del segle XVI, quan apareixen els primers censos. Cap al 1572, Guardamar de la Safor era habitat per onze famílies, i al començament del segle XVIII n'acollia una vintena. Entre finals del segle XVIII i els inicis del XX s'estabilitzà, i va créixer, sobretot, en el primer terç del segle XX. Amb tot, a partir dels anys quaranta s'hi va iniciar un declivi, en gran part per la falta de servicis i d'expectatives. En els anys cinquanta, com la resta dels pobles de la mar, va experimentar una forta emigració cap a França. Actualment compta amb 316 habitants.

Enfront de la casa senyorial es troba l'església, dedicada a Sant Joan Baptista, que compartix el patronatge de la població amb la Mare de Déu de la Llet. L'església es troba annexa a la parròquia de Miramar des del 1535,

on es guarden els documents corresponents a Guardamar. L'arxiu municipal conserva les actes des del 1828 i la comptabilitat, des del 1880.

GUARDAMAR DE LA SAFOR

Orografia

Platja de Guardamar de la Safor

Hidrografia artificial

Séquia Mare

Poblament

el Xango
Guardamar de la Safor
l'Alqueria

Urb. Platja de Guardamar de la
Safor

Partides

el Bovetar
l'Assagador

la Paloma
la Torre

Vies de comunicació

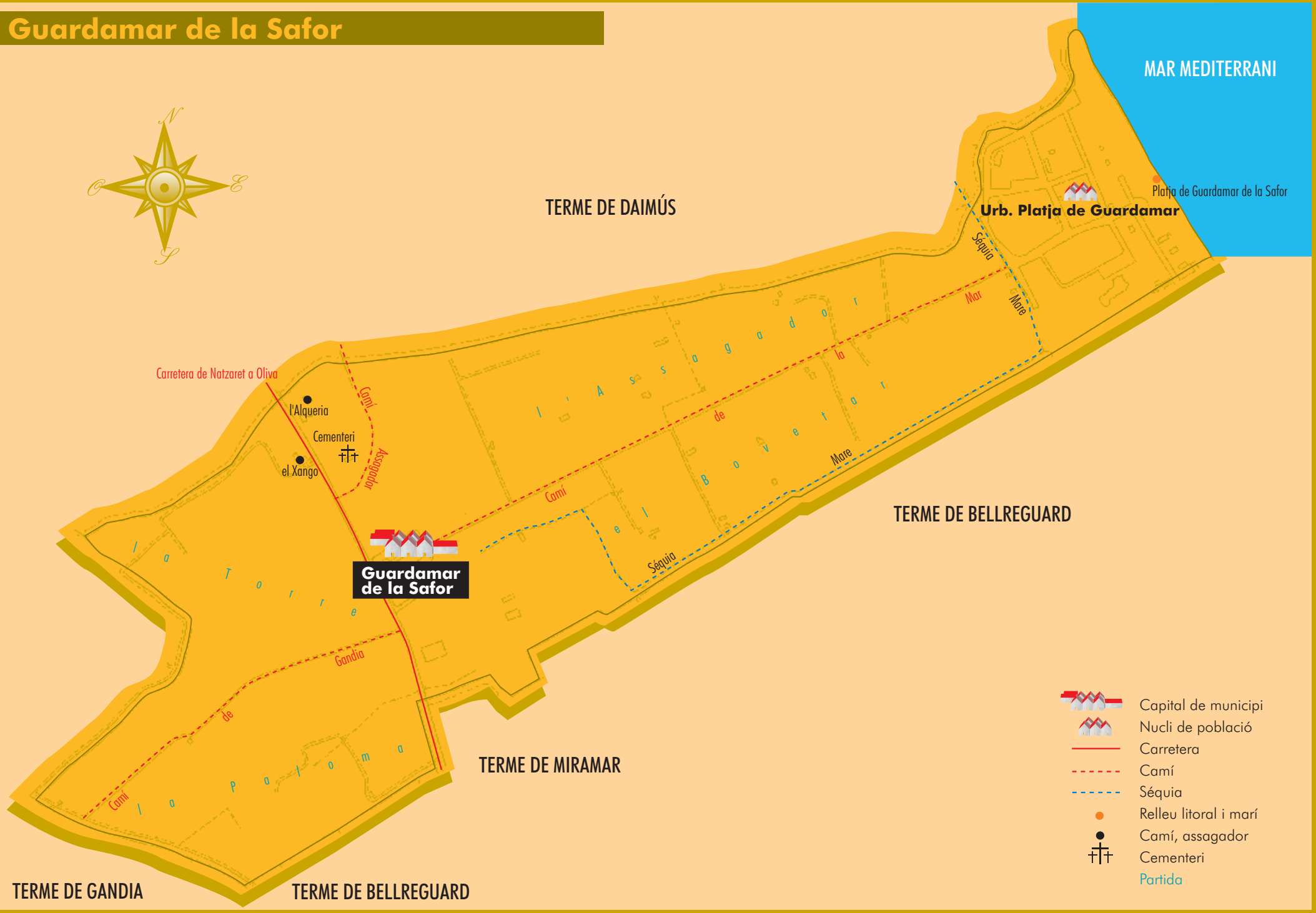
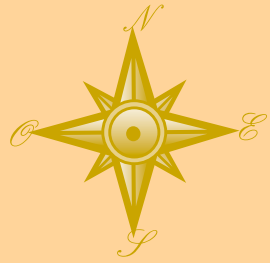
Camí Assagador
Camí de Gandia

Camí de la Mar
Carretera de Natzaret a Oliva

Altres llocs d'interés

Cementeri

Guardamar de la Safor

MAR MEDITERRANI

TERME DE DAIMÚS

Urb. Platja de Guardamar

Platja de Guardamar de la Safor

Carretera de Natzaret a Oliva

l'Alqueria

Cementeri

el Xango

Guardamar de la Safor

TERME DE BELLREGUARD

TERME DE MIRAMAR

TERME DE GANDIA

TERME DE BELLREGUARD

- Capital de municipi
- Nucli de població
- Carretera
- Camí
- Séquia
- Relleu litoral i marí
- Camí, assagador
- Cementeri
- Partida

La Safor

